מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את חלקי עץ האחריות ומשמעותם
- לזהות מעגלי אחריות שונים בחיים
- לתרגל חשיבה על מעשים של אחריות בכל מעגל

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת חלקי העץ

1. ב – ערכים שחשובים לי
2. ג – אני - השם או הסמל האישי
3. ג – שלושה
4. ב – מעגלי אחריות
5. א – צבע אחד למעשים שעושים, צבע אחר למעשים שרוצים להוסיף

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – קו האדמה מצויר בשליש התחתון של הדף
2. נכון – הענפים כוללים אני, משפחה, חברים וכיתה, קהילה וסביבה
3. לא נכון – בעץ הכיתתי מוסיפים עלה כל שבוע במהלך חודש האחריות
4. נכון – אחת הוורייאציות היא יצירת העץ בכלי ציור במחשב
5. לא נכון – מומלץ לצלם בסוף החודש ולהשוות להתחלה

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. שורש
2. סמל
3. אחריות
4. עלים
5. כיתתי
6. פירות

חלק ד' – התאימו בין חלק העץ לתפקידו

1. ב (ערך שמחזיק אותי)
2. ה (השם או הסמל האישי שלי)
3. א (מעגל אחריות בחיים)
4. ג (מעשה שכבר עושים)
5. ד (מעשה שרוצים להוסיף)

חלק ה' – סדרו את שלבי יצירת העץ

1. משרטטים קו אדמה בשליש התחתון של הדף
2. מציירים שורשים וכותבים עליהם ערכים
3. בגזע כותבים שם או מציירים סמל אישי
4. מציירים ענפים ומוסיפים עליהם עלים
5. מקשטים את העץ ומעניקים לו שם

חלק ו' – כתיבה אישית

1. תשובה אישית הכוללת שלושה ערכים כמו יושר, נתינה, כבוד עם הסבר קצר לכל אחד
2. תשובה אישית הכוללת שני מעשים (עושה/רוצה להוסיף) בכל אחד משלושת המעגלים שהוזכרו

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורשים מסמלים ערכים שחשובים לתלמיד/ה
- למשל: אני, משפחה, כיתה, קהילה, עולם - כל שתי תשובות נכונות מקובלות
- צבע אחד למעשים שכבר עושים, צבע שני למעשים שרוצים להוסיף

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג דוגמת עץ מצויר על הלוח לפני התחלת הדף כדי להמחיש את המושגים
- כדאי לחבר את תרגיל הכתיבה האישית לפעילות היצירה בכיתה כהכנה לפני הציור בפועל
- בחלק ההתאמה אפשר לבקש מהתלמידים לצייר חץ במקום לכתוב, להקלה על תלמידים מתקשים

דף תרגול: עץ האחריות

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בפעילות הזאת מציירים עץ. כל חלק בעץ מסמל דבר אחר: שורש זה ערך, גזע זה אני, וענף זה מעגל אחריות כמו משפחה או כיתה.

📖 מילון קטן:

שורש	ערך שחשוב לי ומחזיק אותי, כמו יושר או נתינה
גזע	השם או הסמל האישי שלי, החיבור בין השורשים לענפים
ענף	מעגל אחריות בחיים, למשל משפחה או כיתה
עלה	מעשה של אחריות שעושים או רוצים להוסיף
מעגל אחריות	קבוצה או סביבה שכלפיה אני אחראי/ת
אחריות	הדאגה לעצמי, לאחרים ולסביבה דרך מעשים
קהילה	אנשים הגרים או פועלים יחד באותה סביבה
ערך	עיקרון חשוב שמנחה איך אני פועל/ת

1 חלק א' – הבנת חלקי העץ

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. שורש מסמל מה?

א) מעשים שכבר עשינו ב) ערכים שחשובים לי ג) שמות של חברים ד) מעגלי אחריות

2. גזע מסמל מה?

א) ערך ב) עלה ג) אני - השם או הסמל האישי ד) ענף

3. כמה שורשים צריך לפחות?

א) אחד ב) שניים ג) שלושה ד) חמישה

4. ענף מסמל מה?

א) ערכים ב) מעגלי אחריות ג) שמות חברים ד) צבעים

5. למה יש שני צבעי עלים?

א) צבע אחד למעשים שעושים, צבע אחר למעשים שרוצים להוסיף ב) אין הבדל בין הצבעים

ג) צבע אחד לבנים וצבע אחר לבנות ד) הצבעים מסמלים עונות שנה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קו האדמה מצויר בשליש העליון של הדף	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	אחד ממעגלי האחריות בענפים הוא קהילה	☐	☐
3	בעץ כיתתי כל תלמיד מוסיף עלה פעם בשנה בלבד	☐	☐
4	אפשר ליצור את העץ גם בצורה דיגיטלית	☐	☐
5	מומלץ לצלם את העץ הכיתתי רק בתחילת החודש	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. על כל _____ כותבים ערך שמחזיק אותי

2. בגזע כותבים את השם או מציירים _____ אישי

3. כל ענף בעץ הוא מעגל _____

4. על הענפים מוסיפים _____ בשני צבעים שונים

5. עץ _____ מתמלא עלה אחד בכל שבוע של חודש האחריות

6. בעץ עונות מוסיפים בכל חודש עלים, פרחים ו _____

4 חלק ד׳ – התאימו בין חלק העץ לתפקידו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שורש	___	**א.** מעגל אחריות בחיים
2. גזע	___	**ב.** ערך שמחזיק אותי
3. ענף	___	**ג.** מעשה שכבר עושים
4. עלה בצבע אחד	___	**ד.** מעשה שרוצים להוסיף
5. עלה בצבע אחר	___	**ה.** השם או הסמל האישי שלי

5 חלק ה׳ – סדרו את שלבי יצירת העץ

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בגזע כותבים שם או מציירים סמל אישי
☐	מקשטים את העץ ומעניקים לו שם
☐	מציירים ענפים ומוסיפים עליהם עלים
☐	מציירים שורשים וכותבים עליהם ערכים
☐	משרטטים קו אדמה בשליש התחתון של הדף

6 חלק ו' – כתיבה אישית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שלושה ערכים שהייתם כותבים על השורשים שלכם, והסבירו בקצרה למה בחרתם בהם

2. כתבו מעשה אחריות אחד שאתם כבר עושים ומעשה אחד שהייתם רוצים להוסיף, בכל אחד ממעגלי האחריות: אני, משפחה, כיתה

כרטיס יציאה

מה מסמלים השורשים בעץ האחריות?

ציינו שני מעגלי אחריות שמופיעים בענפים

מה ההבדל בין שני צבעי העלים בעץ?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀